

Plan for barnehageåret 25/26

Ny som barnehagelærer i
Trondheim /Malvik

Plan for veiledningsordningen

Innledning

Kvalitet i barnehagene forutsetter kompetente, dyktige og engasjerte barnehagelærere. Barnehagelærerutdanningen skal gi studentene best mulig forutsetninger for å bli dyktige profesjonsutøvere. Det er krevende å forberede studenter til hverdagen som møter dem i barnehagen. Utdanningen er et grunnlag for å kunne gå ut i arbeid som barnehagelærer, men noen sider av yrkesutøvelsen må erfares og læres i barnehagen etter at grunnutdanningen er fullført. Utvikling av profesjonsidentitet og yrkesrolle utvikles også i stor grad de første årene i utøvelsen av yrket.

Rambøll (2015/2016) finner at nyutdannede som har fått eller får veiledning er mer positive i sin vurdering av sitt første år i jobb, sammenliknet med de som ikke har fått veiledning. Et godt arbeidsmiljø er viktig for de nyutdannede, sosial støtte og trygghet fra leder og kollegaer, og faglig samarbeid med kollegaer er viktig for at de skal velge å bli i yrket.

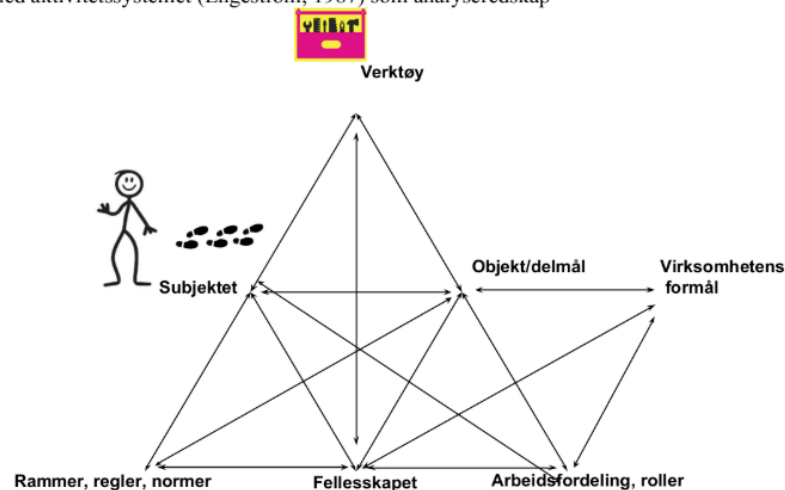
Eik (2014) peker på at nyutdannede barnehagelærere får store lederoppgaver, og ofte personalansvar. Dette opplever de nyutdannede som utfordrende. Videre peker hun på tre utfordringer for nyutdannede barnehagelærere:

- pedagogisk ansvar overfor barn og ansatte
- kompetanse til å handle profesjonelt
- kompetanse til å kunne beskrive, analysere og vurdere eget arbeid.

Derfor har profesjonsfaglig veileder en viktig rolle i å bidra til at den nyutdannede henter fram erfaringer, analyserer og reflekterer over disse, slik at de får betydning for videre utvikling av den nyutdannedes praksis og identitet som profesjonsutøver. Hverdagen til en nyutdannet barnehagelærer kan illustreres slik:

Hverdagen som nyutdannet lærer

med aktivitetssystemet (Engeström, 1987) som analyseredskap

Nyutdannede som har fått eller får veiledning er mer positive i sin vurdering av sitt første år i jobb, sammenliknet med de som ikke har fått veiledning. På den andre siden vet vi at følgende er risikomomenter for at nyutdannede lærere slutter i jobben:

- dårlige arbeidsforhold
- manglende mestringsfølelse
- følelse av å være overveldet
- arbeidsbelastning som ikke er til å håndtere.

Nasjonal og faglig forankring av ordningen

NY som barnehagelærer i Malvik/Trondheim bygger på følgende nasjonale føringer:

System for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole

Flere lærere i barnehage og skole - Strategi for rekruttering til lærerutdanning og læreryrket 2024-2030

Prinsipper og forpliktelser for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole

Fra System for kompetanse- og karriereutvikling:

Profesjonsfaglig veiledning skal gi den nyutdannede støtte til å etablere sin identitet som lærer og til å bli en likeverdig bidragsyter i det profesjonsfaglige fellesskapet i barnehage og skole. Profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere er noe annet enn arbeidsgivers generelle ansvar for å ivareta nytilsatte på en god måte slik det er nedfelt i arbeidsmiljøloven § 4-2. Profesjonsfaglig veiledning er også noe annet enn den veiledningen kommunen, fylkeskommunen og private skoler har ansvar for å gi når annet personale enn de som er ansatt i lærerstilling bidrar i opplæringen, jf. opplæringsloven § 17-6 og privatskoleloven § 4-5.

I *System for kompetanse- og karriereutvikling* er profesjonsfaglig veiledning det første hovedtiltaket som beskrives.

Fra høsten 2025 gjelder tilskuddsordningen for profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede nytilsatte lærere også lærere i barnehagen. Profesjonsfaglig veiledning er en del av det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling. Partene sentralt har blitt enige om prinsipper og forpliktelser, og disse bygger på kunnskap og erfaringer med veiledningsordningen.

Hva er profesjonsfaglig veiledning og hva kan det bidra til?

Profesjonsfaglig veiledning er veiledning der profesjonens verdier og kunnskapsgrunnlag er sentralt (Bjerkholt 2017, s. 88).

Profesjonsfaglig veiledning skal bidra til nærhet til og innsikt i profesjonsutøvelsen, men også til avstand for å kunne analysere og reflektere kritisk over profesjonsutøvelsen (Schön i Bjerkholt 2017, s. 91)

Nyutdannet lærer	Kvalifisert veileder	Profesjonsfaglig veiledning
En lærer som etter godkjent lærerutdanning er ansatt i fast eller midlertidig stilling de to første årene i yrket.	En lærerutdannet som har formell veilederkompetanse, nødvendig fagkompetanse og minst tre års erfaring som lærer.	En planlagt, systematisk og strukturert prosess som gjennomføres individuelt og i gruppe i tråd med prinsippene for profesjonsfaglig veiledning i dette dokumentet.

Å være profesjonsveileder er en spesialisert rolle, og veileder bør ha formell kompetanse som veileder. Den som veileder bør ikke være den nyutdannedes leder. Ved behov bør veileder få mulighet til videreutdanning.

Den nasjonale strategien setter ord på prinsipper for innhold i profesjonsfaglig veiledning og gjennomføringen. Profesjonsfaglig veiledning skal sees i sammenheng med andre kompetanseutviklingstiltak i sektoren.

Prinsipper for innhold	Prinsipper for gjennomføring
• skape god overgang og sammenheng mellom kvalifisering i utdanning og videre profesjonsutvikling i yrket • er basert på forskning og erfaringsbasert kunnskap • videreutvikler den nyutdannedes profesjonsfaglige kompetanse og praksis • inkluderer, anerkjenner og bruker den nyutdannede som ressurs i profesjonsfellesskapet • motiverer til videre profesjonsfaglig utvikling og til å bli i yrket • tilpasses den nyutdannedes forutsetninger og behov • tilpasses lokale forhold med tanke på organisering og innhold	• avsatt tid til planlegging til planlegging og gjennomføring hos både veiledere og nyutdannede • etter en strukturert og målrettet plan • med en hyppighet og et omfang som bidrar til læring og utvikling • både individuelt og i grupper

Veiledningssamtaler bør være skjerma, og en målrettet dialogisk virksomhet mellom to eller flere personer. Hensikten er å belyse tema fra ulike perspektiver. I samtalen bør det legges til rette for refleksjon og kritisk gransking av antagelser som kan ligge til grunn for pedagogiske valg, og gjennom veiledning kan bidra til ny forståelse og utvikling. Ifølge Bjerkholt (2017) er veiledningsvirksomheten målrettet, prosessuell og relasjonell, og målet er å fremme utvikling og læring.

Nettsidene til nasjonalt nettverket for Veiledning for nyutdannede lærere - barnehage, skole og videregående opplæring, finner du her: www.nyutdannede.no

Prioriteringer for barnehageåret 2025/26

Det aller viktigste er at alle nyutdannede i regionen i år får jevnlig profesjonsfaglig veiledning. Ny som barnehagelærer i Trondheim/Malvik planlegges, gjennomføres og evalueres i nært samarbeid med Dronning Mauds Minne høgskole (DMMH), og inngår som en naturlig del av samarbeidsavtalen som er inngått mellom kommunene og høgskolen. Sammen og i dialog med de nyutdannede jobber vi med å videreutvikle innhold i samlinger for nyutdannede og veiledere i egen region, og med å se på mulighet for samarbeid om felles samlinger. Videre er det et prioritert område å jobbe aktivt med informasjon og forankring hos eiere/styrere. Vi vil etter hvert undersøke, i dialog med barnehagene, hvordan vi kan bygge opp et veilederkorps.

Målgruppen er nytilsatte nyutdannede barnehagelærere i Trondheim/Malvik-barnehagene og de som er ansatt i lengre vikariater. Målgruppen er barnehagelærere som er i sitt første eller andre år. Styrer er ansvarlig for å vurdere hvilke kandidater som kan delta.

I Trondheim/Malvik skal nytilsatte nyutdannede barnehagelærere gjennom «*Ny som barnehagelærer*» få tilbud om:

- Veileder i egen barnehage eller kommune/bydel/klynge
- Forpliktende plan for veiledning første og andre arbeidsår
- Møter med andre nytilsatte nyutdannede barnehagelærere for refleksjon,erfaringsdeling og oppmuntring

Målet for oppfølgingen av de nytilsatte og nyutdannede barnehagelærerne er at de skal få veiledning som gir dem økt trygghet og mot til å bidra med sin kompetanse i profesjonsfellesskapet, i møte med sine medarbeidere og i barnehagens arbeid med kompetanseutvikling. Det er viktig for oss å beholde dyktige barnehagelærere. En god veilederordning vil bidra til dette, og vi vil også rette et spesielt søkelys på rollen som veileder.

Hovedansvarlige for gjennomføring av plan for ny som barnehagelærer er

- o Virksomhetsleder Ann Kristin Aalberg
ann-kristin.aalberg@malvik.kommune.no
- o Kommunalsjef barnehage Helene Berntsen Svensson
helene.berntsen.svensson@trondheim.kommune.no
- o Høgskolelektor Sissel Dahlen Fjæran
sdf@dmmh.no
- o Koordinator for kompetansenettverket Randi Nordlien
randi.nordlien@trondheim.kommune.no

Veiledning av nyutdannede (Udir)

Veiledning av nyutdannede - hvordan kan det gjennomføres?

Hvem har ansvar for hva?

Som nyutdannet er man ofte også nytilsatt, ikke bare nyutdannet og ny i yrket men også nytilsatt ved en arbeidsplass man ikke kjenner. Vi oppfordrer barnehagene til å bruke dette skjemaet til å sette i gang en bevisstgjøringsprosess rundt hvem som har ansvar for hva i barnehagen for å ta imot den nyutdannede på en god måte.

Hvem skal ha ansvar for hva? Hvem kan bidra med hva?

Leder? (Styrer/enhetsleder)	Profesjonsveileder?	Profesjonsfellesskapet?	Personalet på avdelingen/basen

Eksempel på avtale om veiledning av nyutdannet barnehagelærer:

Veiledningsavtale barnehageåret 2025/2026

Barnehage:

Barnehagelærer:

Veileder:

Denne avtalen er forpliktende for barnehagelærer, veileder og styrer. Avtalen skal sikre at rammer for veiledning og kvalitet på innholdet i den legger til rette for at den nyutdannede skal kjenne seg godt ivaretatt og oppleve mestring i arbeidet.

Tid avsatt til veiledning:

Veileder:

Barnehagelærer:

Veiledning legges til følgende dager og tidspunkt. Det bør være minst fem veiledninger i løpet av det første året. Om veiledninger utsettes må ny dato avtales:

	Aug	Sept	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Juni
Dato og tid:											

Tid til fagsamlinger

- Den ny utdannede barnehagelærer vil få tilbud om å delta på 2 samlinger inneværende barnehageår, alle arrangeres av DMMH og Trondheim/Malvik i et samarbeid
- Veileder vil få tilbud om å delta på 2 samlinger inneværende barnehageår, dagene arrangeres av DMMH og Trondheim/Malvik.

De ulike aktørenes ansvar

Barnehageeier: Det er barnehageeiers ansvar at nyutdannede ivaretas på en god måte. Veiledning og kompetanseutvikling er en del av dette ansvaret.

Styrer: Skal sørge for at den nyutdannede får en kompetent og motivert veileder. Ansvar for at veileder og den nyutdannede får avsatt tid til forberedelser, samlinger og veiledninger innenfor sin fastsatte arbeidstid. Støtte og veilede veileder i sitt arbeid.

Veileder: Lage et årshjul for veiledningen i samarbeid med den nyutdannede og gjennomføre veiledning som fastsatt. La den nyutdannedes ønsker og behov styre innhold i veiledningene. Balansere mellom å støtte og utfordre i veiledningene.

Den nyutdannede: Forberede seg, delta aktivt i og bidra til at veiledninger og samlinger blir nyttige og viktige i den profesjonelle utviklingen. Tørre å være åpen om det de står i og reflektere over egen danning som profesjonsutøver.

Alle aktører har taushetsplikt i veiledningsforholdet.

Dato

Nyutdannet barnehagelærer

Veileder

Styrer

HØST 2025

Tiltak	Sted	Når	Målgruppe	Innhold	Ansvar
Mottak av nyutdannede barnehagelærere	Barnehagen	Ved oppstart	Nyutdannede barnehagelærere	Svare på henvendelse fra barnehagemyndighet eller koordinator i egen kommune om å rapportere inn antall nyutdannede barnehagelærere, første og andre års både i faste stillinger og vikariater. Sørge for å etterrapportere nyutdannede som blir tilsatt i løpet av året. Gi informasjon og bidra til at den nyutdannede blir kjent med barnehagen og at de øvrige ansatte blir kjent med ordningen.	Enhetsleder, styrer, daglig leder
Oppnevne veileder	Barnehagen	Ved oppstart		Begynne arbeidet med en bevisstgjøring i egen barnehage om hvem som kan gjøre hva i møte med den nyutdannede barnehagelæreren.	Enhetsleder, styrer, daglig leder
Plan for veiledning i barnehagen	Barnehagen	Innen 25. september	Nyutdannede barnehagelærere og veiledere	Sørge for at det blir avtalt tid og sted for møter mellom veileder og barnehagelærer Sette av tid til deltakelse på veiledning og fagdager for nyutdannede og veiledere	Enhetsleder, styrer, daglig leder i samarbeid med veileder og nyutdannet barnehagelærer

Barnehagens ansvar for nytilsatte nyutdannede barnehagelærere	Avtales lokalt med den enkelte kommune	Høsten 2025 Malvik: 27.08.25 Trondheim: avtales fortløpende på aktuelle arenaer	Eier/styrere	Egne diaologmøter for informasjon og forankring hos eier/styrer	DMMH v/ Sissel Dahlen Fjæran og representanter fra Malvik/Trondheim
Samling for veiledere uten formell veiledningskompetanse	Sted: DMMH, rom 702 (Mellomgården) Påmeldings-skjema	17. oktober 2025 kl. 9-15	Hovedmålgrupper er veiledere uten formell veiledningskompetanse, men åpent for andre	Grunnleggende veiledning	DMMH ved Marianne Pehrson
Fagdag for 1. års nyutdannede barnehagelærere	Sted: DMMH, rom 231 (Hovedbygget) Påmeldings-skjema	24.oktober 2025 KI 9-15	Nyutdannede barnehagelærere	Om å være nyutdannet og nytilsatt: Erfaringsdeling og refleksjon i grupper og plenum Å skape en god sammenheng mellom den kvalifiseringen som skjer i utdanningen og videre profesjonsutvikling i yrke.	DMMH v/ Sissel Dahlen Fjæran og representanter fra Malvik/Trondheim

Fagdag for 2. års nyutdannede barnehage- lærere	Sted: DMMH, rom 231 i Hoved- bygget Påmeldings- skjema	5.nov. 2025 Kl 9-15	Nyutdannede barnehage- lærere	Barnehagelærer og profesjonsutøver. Erfaringsdeling, veiledning og refleksjon i grupper og plenum	DMMH v/ Sissel Dahlen Fjæran og representanter fra Malvik/Trondheim
--	---	-------------------------------	-------------------------------------	---	---

VÅR 2026

Tiltak	Sted	Når	Målgruppe	Innhold	Ansvar
Seminar for veiledere med formell veiledningskompetanse	DMMH, rom 702 (Mellomgården) Påmeldings-skjema	10.mars 2026 Kl 10-15	Veiledere for nyutdannede barnehagelærere	Inspirasjon, erfaringsutveksling, refleksjon og veiledning	Marianne Pehrson
Fagdag for 1. og 2.års nyutdannede barnehage- lærere	DMMH, rom 702 (Mellomgården) Påmeldings-skjema.	12.mars 2026 Kl 9-15	Nyutdannede barnehagelærere	Tema: Barnehagelærer og profesjonsutøver Veiledning og konflikthåndtering Erfaringsdeling, veiledning og refleksjon i grupper og plenum	DMMH ved Sissel Dahlen Fjæran og Randi Nordlien
Evaluerings ved eier	Digitalt	Innen utgangen av mai 2026	Nyutdannede barnehagelærere	Evaluerings av tiltakene	DMMH v/ Sissel Dahlen Fjæran og representanter fra Malvik/Trondheim Koordinator lager skjema og sender ut, samt sammenstiller resultatene